

RIKSDAGENS SVAR 272/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 218/2014 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 42/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 95, 95 a, 97, 97 a, 97 b, 99, 101—105, 147 a, 199 och 201 §, av dem 95 a och 97 b § sådana de lyder i lag 432/2009, 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 973/2007 och 432/2009, 97 a § sådan den lyder i lag 749/2011, 101 och 102 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 973/2007, 105 § sådan den lyder i lag 973/2007, 147 a § sådan den lyder i lag 1214/2013 samt 201 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 432/2009 och 195/2011, och *fogas* till lagen nya 96 a, 99 a och 198 b § som följer:

95 §

Inlämnande av ansökan om internationellt skydd

En ansökan om internationellt skydd ska lämnas in till polisen eller gränskontrollmyndigheten vid ankomsten till landet eller så snart som möjligt efter det.

Ansökan kan även lämnas in senare, om

- 1) förhållandena i utlänningens hemland eller permanenta bosättningsland har förändrats under den tid han eller hon har varit i Finland,
- 2) utlänningen först senare har kunnat lägga fram en utredning som stöd för ansökan, eller
- 3) det finns andra motiverade grunder.

Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska registrera ansökan utan dröjsmål. Om en ansökan om internationellt skydd görs till personalen vid Migrationsverket, en förläggning, en förvarsenhet eller Tullen, ska sökanden hänvisas att lämna in ansökan till polisen eller gränskontrollmyndigheten och ansökan ska registreras inom sex vardagar från det att ansökan lämnades in. Om antalet ansökningar kraftigt ökat, får polisen eller gränskontrollmyndigheten förlänga tidsfristen för registreringen till tio vardagar. Den som har beslutat om förlängd tidsfrist ska underrätta kommissionen om tillämpningen av den förlängda tidsfristen minst en gång om året och genast när den förlängda tidsfristen inte längre behövs.

95 a §

Information till den som ansöker om internationellt skydd

Den som ansöker om internationellt skydd ska upplysas om asylförfarandet och om sina rättigheter och skyldigheter under förfarandet. Polisen eller gränskontrollmyndigheten ska informera sökanden när denne lämnar in en ansökan om internationellt skydd. Informationen kan även ges av Migrationsverket eller en förläggning så snart som möjligt efter det att ansökan har lämnats in. Informationen ges på sökandens modersmål eller på ett språk som det finns grundad anledning att anta att sökanden förstår.

Om ett beslut som gäller ansökan om internationellt skydd inte kan fattas inom sex månader från det att ansökan lämnades in, ska sökanden informeras om att handläggningen drar ut på tiden. På begäran av sökanden ska han eller hon även få information om orsaken till dröjsmålet och när beslutet är att vänta.

96 a §

Särskilda förfarandegarantier

En sökande som på grund av sin utsatta ställning enligt 6 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) har eller annars under asylförfarandet har konstaterats ha särskilda behov ges stöd för att säkerställa att han eller hon kan utnyttja de rättigheter och uppfylla de förpliktelser som hör till asylförfarandet.

97 §

Asylutredning

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd samt utreder muntligen uppgifter som behövs för fastställande av den stat som ansvarar för handläggningen av asylansökan. När sökandens identitet utreds insamlas

personuppgifter om hans eller hennes familjemedlemmar och övriga anhöriga.

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder muntligen de uppgifter som avvisande utan prövning enligt 103 § 1 och 3 punkten kräver.

Migrationsverket för ett asylsamtal för att muntligen reda ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta bosättningsland är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana. På begäran av Migrationsverket kan polisen föra samtal med unionsmedborgare samt tillfälligt med andra sökande, om antalet ansökningar har ökat kraftigt. När dessa samtal förs av polisen på grund av att antalet ansökningar har ökat, ska Migrationsverket underrätta kommissionen om detta minst en gång om året och genast när det inte längre är behövligt att polisen för samtalen.

Skyddspolisen kan delta i asylsamtalen, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser kräver det.

97 a §

Asylsamtal

När en sökande hörs i ett asylsamtal är det endast av grundad anledning tillåtet för en familjemedlem att vara närvarande. När en minderårig asylsökande hörs ska 6 § i denna lag och 14 § i förvaltningslagen tillämpas.

Under asylsamtalet ska det särskilt utredas hur sökanden förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och sändas till ett säkert ursprungsland samt till att meddelas inreseförbud. Med sökanden ska särskilt utredas på vilka grunder han eller hon anser att staten i fråga inte är säker för honom eller henne. Dessutom ska det utredas om det finns andra grunder än behov av internationellt skydd för att sökanden ska beviljas uppehållsrätt.

Asylsamtalet får spelas in i form av ljud och bild. Sökanden ska underrättas om inspelningen innan den påbörjas.

Ett protokoll ska upprättas över asylsamtalet. Efter samtalet ska protokollet tolkas för sökanden och sökanden ska underrättas om sin möjlig-

het att göra korrigeringar och tillägg till det. Sökanden ska bekräfta protokollets innehåll med sin underskrift. Sökanden ska ges en kopia av protokollet genast eller så snart som möjligt efter samtalet.

En företrädare som avses i 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd eller en annan företrädare ska vara närvarande under asylsamtal med en minderårig som saknar vårdnadshavare.

97 b §

Inhämtande av information i enskilda ärenden som gäller internationellt skydd

De myndigheter som avses i denna lag får inte i ett enskilt ärende som gäller internationellt skydd inhämta information på ett sådant sätt att aktörer som utövar förföljelse eller orsakar allvarlig skada får kännedom om ärendet och att säkerheten för personen i fråga eller för dennes närstående äventyras.

För sökanden ordnas med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd.

99 §

Säkert asylland

När ansökan avgörs vid asylförfarandet kan som ett säkert asylland för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttar konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden har fått och fortfarande kan få skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

99 a §

Säkert tredjeland

När ansökan avgörs vid asylförfarandet kan som ett säkert tredjeland för sökanden betraktas en sådan stat

1) som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttar konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989), och

2) där sökanden kunde ha fått skydd som avses i 87 eller 88 § eller som annars är tillräckligt.

Till en utlännings som ska sändas tillbaka till ett säkert tredjeland ska på det berörda landets språk ges en handling av vilken det framgår att hans eller hennes ansökan inte har prövats i sak i Finland.

101 §

Uppenbart ogrundad ansökan

En ansökan kan betraktas som uppenbart ogrundad, om

1) den inte motiveras med sådana grunder som nämns i 87 § 1 mom. eller 88 § 1 mom. eller med andra grunder som har anknytning till förbuden mot tillbakasändning eller om påståendena är klart icke-trovärdiga,

2) sökandens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet

a) genom att uppsåtligen lämna oriktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter om omständigheter som är centrala för avgörandet av ansökan,

b) genom att utan godtagbart skäl visa upp förfälskade handlingar, eller

c) genom att lämna in en ansökan enbart för att fördröja eller hindra verkställigheten av ett redan fattat eller förestående beslut som skulle leda till att sökanden avlägsnas ur landet, eller

3) sökanden har kommit från ett säkert ursprungsland dit han eller hon kan sändas tillbaka.

102 §

Ny ansökan

Med ny ansökan avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut av Migrationsverket eller förvaltningsdomstolen på sin tidigare ansökan medan han eller hon fortfarande vistas i landet eller efter att ha fått ett beslut har lämnat landet för en kort tid. Som ny ansökan betraktas dock inte en ansökan som lämnats in efter det att Migrationsverket med stöd av 95 c § har fattat ett beslut om förfallande.

Om en ny ansökan lämnas in medan ärendet fortfarande är anhängigt, ska de uppgifter som sökanden lägger fram tillställas den myndighet som behandlar ärendet för att beaktas som ny utredning i det anhängiga ärendet.

103 §

Avvisande av ansökan utan prövning

En ansökan om internationellt skydd kan avvisas utan prövning, om sökanden

1) har kommit från ett sådant i 99 § definierat säkert asylland eller ett i 99 a § definierat säkert tredjeland dit han eller hon kan sändas tillbaka,

2) kan sändas till en annan stat som enligt rådets förordning om bestämmandet av den ansvariga staten är skyldig att pröva hans eller hennes asylansökan,

3) har fått internationellt skydd i en annan medlemsstat i Europeiska unionen dit han eller hon kan sändas, eller

4) har lämnat in en ny ansökan enligt 102 § som inte innehåller några sådana nya grunder för att få stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet.

104 §

Tillämpning av påskyndat förfarande

En ansökan om internationellt skydd kan avgöras vid påskyndat förfarande, om ansökan betraktas som uppenbart ogrundad med stöd av 101 §.

En ansökan som har lämnats in av en minderårig utan vårdnadshavare får avgöras vid påskyndat förfarande endast på den grund som anges i 101 § 3 punkten.

Om stöd som avses i 96 a § inte kan ges vid påskyndat förfarande, får påskyndat förfarande inte tillämpas.

Vid tillämpning av påskyndat förfarande ska Migrationsverket avgöra ansökan inom fem månader från dess inlämnande.

105 §

Asylansökan av medborgare i Europeiska unionen

Migrationsverket ska utan dröjsmål underrätta inrikesministeriet när en unionsmedborgare har lämnat in en asylansökan, om Migrationsverket anser att staten i fråga inte är ett säkert ursprungsland för sökanden och inte avgör ansökan med tillämpning av 101 § 3 punkten och 104 §. Inrikesministeriet underrättar rådet om saken.

147 a §

Frivillig återresa

I ett avvisnings- eller utvisningsbeslut ska det fastställas en tidsfrist på minst sju och högst trettio dagar inom vilken tredjelandsmedborgaren frivilligt kan avlägsna sig ur landet. Tidsfristen för frivillig återresa räknas från den tidpunkt då beslutet blir verkställbart. Tidsfristen kan av särskilda skäl förlängas. Ingen tidsfrist fastställs, om en tredjelandsmedborgare nekas inresa eller avvisas omedelbart i samband med gränsövergången eller avvisas eller utvisas med anledning av en straffrättslig påföljd.

Ingen tidsfrist för frivillig återresa fastställs heller om det finns risk för avvikande, om personen anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, om ansökan om uppehållstillstånd förkastats på grund av kringgående av bestämmelserna om inresa i landet eller om ansökan om internationellt skydd avvisas i enlighet med 103 § eller påskyndat förfarande tillämpas i enlighet med 104 §. Risken för avvikande ska bedömas enligt vad som föreskrivs i 121 a §.

Denna paragraf tillämpas inte när avvisnings- eller utvisningsbeslutet fattas med stöd av 10 kap.

198 b §

Ansökan som avser verkställighet i vissa ärenden som gäller internationellt skydd

Om beslut om avvisning har fattats med stöd av 95 b, 103 eller 104 §, ska ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet göras inom sju dagar från det att beslutet delgetts sökanden. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

199 §

Avgörande av ansökan som avser verkställighet

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Beslut kan fattas utan sådana handlingar som getts in av myndigheterna, om de omständigheter som behövs för avgörande av ärendet framgår av besvärsskriften eller på något annat sätt.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller förbud mot eller avbrytande av verkställighet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Högsta förvaltningsdomstolen kan likaså avgöra en ansökan om förbud mot eller avbrytande av verkställighet på föredragning i sammansättning med en domare. Ansökan kan under de för-

utsättningar som anges i 1 mom. avgöras utan handlingarna i ärendet.

Beslutet om en i 198 b § avsedd ansökan ska fattas inom sju dagar. Tidsfristen ska omfatta minst fem vardagar.

201 §

Verkställighet av beslut om avvisning

Ett avvisningsbeslut får verkställas även om det överklagats, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Migrationsverkets beslut om avvisning när en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Om det behövs besvärstillstånd av högsta förvaltningsdomstolen i ärendet hindrar besvären inte verkställigheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Om ett avvisningsbeslut har fattats med stöd av 95 b § eller 103 § 2, 3 eller 4 punkten kan beslutet verkställas efter det att beslutet delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som med stöd av 103 § 1 punkten har fattats om avvisning av en utlänning som kommit från ett säkert asylland eller med stöd av 104 § om avvisning av en sådan utlänning vars ansökan har betraktats som uppenbart ogrundad, kan verkställas tidigast den åttonde dagen efter det att beslutet har delgetts sökanden, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Före verkställigheten ska det säkerställas att tidsfristen har omfattat minst fem vardagar.

Ett avvisningsbeslut får inte verkställas på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom. innan den ansökan som avses i 198 b § har avgjorts.

Inlämning av en annan ny ansökan som avses i 102 § hindrar inte att ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut som har fattats med stöd av 103 § 4 punkten verkställs.

RSv 272/2014 rd — RP 218/2014 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 6 februari 2015
